

Beleidsplan 2022 - 2026

Commissie Europa en internationaal

Inhoudsopgave

Inleiding	3
De Europese en internationale omgeving: trends en uitdagingen	4
Vijf Europese en internationale thema's: meerjarenplan (2022-2026)	6
1 Stad en ommeland in Europees en mondiaal perspectief	7
2 Bestuurlijke vernieuwing en inclusieve samenleving	9
3 De groene transitie: energie, klimaat, mobiliteit en circulaire economie	12
4 Digitalisering en (regionale) economische ontwikkeling	14
5 Mondiale crises: preventie en respons	16
Opzet en doelstelling van de Commissie Europa en Internationaal	18

Inleiding

De bestuurlijke commissies van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) stellen voor de collegeperiode 2022 – 2026 een beleidsplan op waarin de belangrijke maatschappelijke en bestuurlijke opgaven en thema's voor deze periode worden beschreven. De gekozen thema's zijn leidend voor de vorming van de bestuurlijke portefeuilles van de commissieleden en bieden een kader aan de werkzaamheden van de commissies. De beleidsplannen zijn flexibel en dynamisch. Indien de politieke en maatschappelijke situatie hierom vraagt, kunnen zij worden gewijzigd.

De Commissie Europa en internationaal zal in de mandaatperiode 2022-2026 werkzaam zijn op de volgende vijf prioritaire thema's in Europees en mondiaal perspectief:

1. Stad en ommeland;
2. Bestuurlijke vernieuwing en inclusieve samenleving;
3. Groene transitie: energie, klimaat, mobiliteit en circulaire economie;
4. Digitalisering en (regionale) economische ontwikkeling;
5. Mondiale crises: preventie en respons.

De vijf thema's zijn gebaseerd op maatschappelijke thema's binnen Nederland en gemeenten alsmede Europese en internationale ontwikkelingen, prioriteiten en visiedocumenten. De Europese en mondiale omgeving geeft kaders aan het Nederlandse beleid. De commissie Europa en Internationaal heeft een vertegenwoordigende rol en behartigt de belangen van de Nederlandse gemeenten in de Europese Unie, de Raad van Europa, de Verenigde Naties en andere internationale gremia.

Hieronder worden eerst de belangrijkste Europese en internationale kaders van de komende vier jaar geschetst. Daarna zullen de vijf thema's nader worden toegelicht. Tot slot wordt een korte schets van de rol en doelstelling van de Commissie Europa en internationaal gegeven.

De Europese en internationale omgeving: trends en uitdagingen

De werkzaamheden van de Commissie Europa en Internationaal vinden de komende vier jaar plaats binnen Europese en wereldwijde ontwikkelingen die van invloed zijn op het functioneren van het lokaal bestuur in Nederland en elders van de wereld. De Commissieleden hebben onderstaande trends, uitdagingen en thema's geïdentificeerd waarmee zij de komende vier jaar aan de slag gaan.

Duurzame ontwikkelingen: de Global Goals for sustainable development

Veel van onze gemeentelijke opgaven zijn nauw verbonden met wereldwijde opgaven. Nederlandse gemeenten staan voor grote uitdagingen die niet los gezien kunnen worden van ontwikkelingen elders, zoals het behalen van de klimaatdoelstellingen, de energietransitie, schone lucht, duurzame economische ontwikkeling, het stimuleren van de duurzame investeringen die voor banen moeten zorgen, migratie, het verminderen van ongelijkheid en er zijn situaties waarin de democratische waarden onder druk komen te staan.

Deze uitdagingen zijn onder meer verbonden aan de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (*Global Goals for sustainable development*). In 2015 zijn door alle lidstaten van de Verenigde Naties deze duurzame ontwikkelingsdoelen vastgesteld voor de periode 2016-2030. Deze agenda omvat 17 doelen en richt zich op sociale, economische en ecologische aspecten van duurzame ontwikkeling. De agenda laat zien dat het voor toekomstbestendige duurzame ontwikkeling nodig is om integraal naar maatschappelijke opgaven te kijken, en waarvoor samenwerking tussen rijk en gemeenten, inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties essentieel is. Naar schatting van de OESO staan lokale en regionale overheden centraal bij het behalen van 65% van de subdoelstellingen. Zonder coördinatie en toewijding van het decentrale niveau kunnen deze doelstellingen niet worden behaald. Deze wereldagenda is daarmee komende jaren richtinggevend voor duurzame ontwikkeling, in Nederland en elders in de wereld, en vormt daarom ook een kader voor het beleid van de Nederlandse overheid, de Europese Unie en andere overheden. De Global Goals vormen ook het raamwerk voor de invulling van de thema's en portefeuilles van de Commissie Europa en Internationaal.

Groene en digitale transities

Sinds een aantal jaren zijn veel stappen gezet ten aanzien van de groene en de digitale transitie. Onder meer als gevolg van de opkomst en inzet van nieuwe digitale technologieën en de benodigde CO2-reductie en klimaatneutraliteit. Deze transities kunnen echter niet langer los van elkaar worden gezien. Beide transities beïnvloeden elkaar en dragen bij aan het verwezenlijken van ambities en doelstellingen in het groene en digitale domein. Enerzijds heeft gezamenlijke benadering van de transities als doel dat digitale middelen nadrukkelijker worden ingezet voor de verduurzaming van o.a. energie, milieu, mobiliteit en landbouw. Anderzijds zal daarbij worden ingezet op het verduurzamen van de digitale sector, waaronder de toenemende vraag naar energie en elektriciteit. Het vermogen van deze *twin transitions* om elkaar te versterken, staat de komende jaren hoog op de agenda in de EU en zal ook centraal staan in de ontwikkeling van landen elders in de wereld. Dit zal dan ook merkbaar worden in toekomstige wet- en regelgeving en beleidsinitiatieven waarbij in toenemende mate niet langer wordt uitgegaan van een individuele sectorale benadering, maar de samenhang tussen het digitale en

groene domein een gegeven is.

Strategische autonomie

Een snel veranderende en verbonden wereld brengt zowel kansen als uitdagingen met zich mee. Enerzijds biedt het kansen voor onder meer economische ontwikkeling en innovatie, anderzijds zorgt het voor grotere afhankelijkheid van landen als VS, China en Rusland. Het gaat daarbij onder andere over voedselzekerheid, industrie, defensiecapaciteit en de zekerheid van betaalbare energie. Voor de lidstaten van de Europese Unie, en dus ook Nederland, is het van belang om risicovolle strategische afhankelijkheden af te bouwen en de eigen capaciteiten, vaardigheden, waardenketens en ecosystemen te versterken. Daarmee kan de EU een leidende positie innemen op het wereldtoneel.

Conflicten, rampen en crisissituaties

Op het wereldwijde (geo)politieke toneel hebben in de afgelopen maanden en jaren een aantal ontwikkelingen en verschuivingen plaatsgevonden. Een deel van deze ontwikkelingen, zoals de Russische inval in Oekraïne en de verdere opkomst van China, zal in de komende jaren van invloed zijn op conflicten en veiligheidssituaties in Europa en de wereld. Zo kent de Russische inval in Oekraïne onder meer gevolgen voor de wereldwijde voedselzekerheid. Daarnaast zorgen ook klimaatverandering, (steeds) extreme(re) weersomstandigheden en natuurrampen voor een toenemend risico op (humanitaire) rampen. In Nederland zullen de gevolgen van de ontwikkelingen en verschuivingen direct merkbaar zijn, onder meer door een toename van migratiestromen en veranderende handelsrelaties.

Relatie overheid en inwoners

Wereldwijd zal de relatie tussen de overheid en haar inwoners sterker onder druk komen te staan. Er is een groeiend maatschappelijk onbehagen, al dan niet beïnvloed door zaken als desinformatie en polarisatie. Daarmee komen in Europa en de wereld democratie, rechtsstatelijkheid en fundamentele waarden steeds steviger en vaker onder druk te staan. Zo is sinds 2020 het percentage van de wereldbevolking dat woonachtig is in een democratie afgenomen. Dit leidt tot een verandering in de relatie tussen de (lokale) overheid en haar inwoners en zal vragen om een transitie van bestuur.

Een interbestuurlijke aanpak voor Europese uitdagingen

Het samen optrekken van overheden in Europa is steeds meer van belang om effectief op te treden en mogelijke implementatieproblemen van wet- en regelgeving te signaleren. De samenwerking met gemeenten en regio's vergroot daarnaast de democratische verantwoording en de kwaliteit van de beleidsvorming. Een duidelijkere erkenning van de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit en een betere interbestuurlijke samenwerking tussen de verschillende bestuursniveaus (multilevel governance) zijn hiervoor noodzakelijk.

Europa en Internationaal in de gemeentelijke organisatie en het lokale beleid

Europa en internationaal is geen apart beleidsonderwerp, maar een politiek speelveld waar beslissingen worden genomen die de taken en bevoegdheden van de gemeenten direct en indirect raken. Gemeentelijke ambities en agenda's zijn vaker afhankelijker van Europese en internationale initiatieven. Gemeenten hebben belang bij de Europese en internationale organisaties. Zij kunnen financieel profiteren van de EU, die inzet op economische ontwikkeling en innovatie door middel van Europese fondsen. Europese wet- en regelgeving is merkbaar op lokaal niveau, want ongeveer zestig tot tachtig procent van alle EU-regelgeving heeft invloed op het beleid van gemeenten.

Daarnaast kunnen Nederlandse gemeenten lokale thema's Europees en internationaal agenderen via Europese en internationale samenwerking en partnerschappen. Europese en internationale organisaties bieden gemeenten en gemeentelijke regio's een interessant platform voor grensoverschrijdende samenwerking, het uitwisselen van goede praktijkvoorbeelden en voor het van onderaf gezamenlijk agenderen van beleidsideeën, -initiatieven of -aanpakken. Brussel heeft zich inmiddels ontwikkeld in een gedifferentieerd netwerk van samenwerking en (in) formele overlegcircuits tussen verschillende overheden, bedrijven, maatschappelijke en belangengroeperingen.

Kortom, gemeenten moeten zelfbewuste actoren in het Europese en mondiale netwerksysteem zijn. Alleen zo kunnen zij optimaal gebruik maken van de voordelen die Europese en internationale organisaties bieden. De Commissie Europa en Internationaal zal zich inzetten voor de Europeanisering en internationalisering van gemeenten en de stevige verankering van internationale en Europese thema's in gemeenten.

Vijf Europese en internationale thema's: meerjarenplan (2022-2026)

De Commissie Europa en internationaal heeft voor de periode 2022-2026 vijf prioritaire thema's vastgesteld. Binnen deze thema's zijn bestuurlijke portefeuillehouders in de verschillende Europese en internationale delegaties benoemd.

De thema's en portefeuilles worden jaarlijks nader ingevuld door de VNG Agenda, de Europese Agenda van de VNG en de jaarplannen van VNG International. Deze agenda's concretiseren de werkzaamheden van de Commissie en bepalen de ondersteuning van het VNG bureau in de lobby in Den Haag, Brussel, Straatsburg en elders in de wereld en de ondersteuning van de delegaties bij het Europees Comité van de Regio's, het Congres van lokale en regionale overheden van de Raad van Europa en in andere Europese en internationale gremia.

Samenwerking

Global Goal 17: Partnerschappen voor de doelen

Voor de vijf prioritaire thema's zullen de bestuurlijke portefeuillehouders samenwerken. Per thema zullen de portefeuillehouders in de verschillende Europese en internationale delegaties samenwerken, zodat in alle Europese en internationale gremia hetzelfde standpunt zal worden uitgedragen. De thema's creëren hierdoor dwarsverbanden tussen de delegaties en dit zal de cohesie binnen de Commissie Europa en internationaal versterken.

De portefeuillehouders zullen ook samenwerken met de leden van de betrokken VNG-beleidscommissies. Het is belangrijk om de Europese, internationale en de Nederlandse besluitvormingsprocessen aan elkaar te verbinden. Hierdoor correspondeert de inbreng van de leden van de Commissie Europa en internationaal in de Europese en internationale gremia met het standpunt van de VNG en de belangenbehartiging bij de rijksoverheid. Bij onderstaande omschrijving van de thema's zal daarom worden aangegeven met welke bestuurlijke commissies zal worden samengewerkt.

Tot slot zal de Commissie Europa en internationaal contact onderhouden met de bestuurlijke Europa werkgroepen van de nationale netwerkorganisaties de G4, de G40, de P10, de M50 en de K80 alsmede de provinciale afdelingen van de VNG. Ook wordt nauw aangesloten bij diverse Europese en internationale netwerken, waaronder CEMR (*Council of European Municipalities and Regions*), PLATFORMA en UCLG (*United Cities and Local Governments*).

1 Stad en ommeland in Europees en mondiaal perspectief

Global Goal 11: Steden en dorpen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam

Verstedelijking en bevolkingsgroei vormen wereldwijd twee grote uitdagingen die met elkaar verbonden zijn. Inmiddels woont 55% van de wereldbevolking in stedelijke gebieden, en de verwachting is dat dit in 2050 68% is. Steden en stedelijke regio's nemen een belangrijke positie in bij de economische, sociale en territoriale ontwikkelingen. In de stad komen vraagstukken samen rondom ruimtelijke ordening en huisvesting, ongelijkheid en inclusiviteit, duurzaamheid, klimaatverandering en veiligheid. Steden zijn daarom onmisbaar in het streven naar duurzame economische groei en het creëren van banen. De relatie stad en ommeland is hierin belangrijk. Steden bieden een centrumfunctie aan hun ommeland. Het platteland biedt rust en ruimte aan de stad, maar zorgt ook voor nieuwe economische dragers, kansen voor klimaatadaptatie en het opwekken van duurzame energie. Kortom, dit vraagt om een integrale aanpak van stedelijke vraagstukken, waarin gemeentebesturen een belangrijke en leidende rol spelen. De leden van de Commissie Europa en Internationaal zullen in de komende periode aan dit onderwerp aandacht besteden. Hieronder wordt dit nader omschreven.

De Europese stedelijke agenda

Tijdens het Nederlandse voorzitterschap van de EU (eerste semester 2016) werd met het Pact van Amsterdam de *Urban Agenda for the EU* gelanceerd. Deze Europese stedelijke agenda moest leiden tot een meer integrale benadering van het EU-beleid met beter uitvoerbare regels, betere toegankelijkheid voor steden tot Europese fondsen en subsidies, kennisdeling en een nieuwe governance. De *Urban Agenda for the EU* streeft ernaar stedelijke autoriteiten te betrekken bij het ontwerpen van EU-beleid, de stedelijke autoriteiten te mobiliseren voor de uitvoering van EU-beleid en de stedelijke dimensie in dit beleid te versterken. De thematische partnerschappen, waarin verschillende overheidsniveaus en belanghebbenden samenwerken, zijn het belangrijkste uitvoeringsmechanisme binnen de stedelijke agenda voor de EU. Het interbestuurlijke model van de Urban Agenda wordt in Europa gezien als een bestuurlijke innovatie die de positie van steden heeft versterkt.

Inmiddels is de tweede fase van de *Urban Agenda for the EU* gestart. Op 1 december 2020 is de opvolger van het Pact van Amsterdam - het nieuwe Handvest van Leipzig ("*New Leipzig Charter: The transformative power of cities for the common good*") aangenomen. De grondbeginselen en praktische werkwijze van deze tweede fase werden vastgelegd in het Ljubljana Agreement dat op 26 november 2021 werd ondertekend. De Commissie Europa en Internationaal zal input en steun verlenen aan de verdere ontwikkeling en uitvoering van de stedelijke agenda voor de EU en zich blijven inzetten voor de ontwikkeling van de thematische partnerschappen om de stedelijke dimensie blijvend te verankeren in het Europese beleidsproces.

Het EU klimaat-neutrale en slimme steden initiatief

Met het 100 *climate neutral and smart cities* initiatief van september 2021 heeft de Europese Commissie een nieuw samenwerkingsverband met steden opgezet. Steden spelen een cruciale rol bij het bereiken van klimaatneutraliteit in 2050, het doel van de Europese Green Deal. Ze nemen slechts 4% van het landoppervlak van de EU in, maar ze zijn de thuisbasis van 75% van de EU-burgers. Bovendien verbruiken steden meer dan 65% van de energie in de wereld en zijn ze verantwoordelijk voor meer dan 70% van de wereldwijde CO₂-uitstoot. Het EU klimaatbeleid is sterk afhankelijk van stedelijke actie. Europese steden kunnen een substantiële bijdrage leveren om de uitstoot tegen 2030 met 55% te verminderen en, in meer praktische termen, schonere lucht,

veiliger vervoer en minder congestie en lawaai aan hun burgers te bieden. Daarom gaat de EU 100 steden ondersteunen bij het versnellen van hun groene en digitale transformatie. Van de 100 steden zijn er zeven Nederlandse steden geselecteerd: Groningen, Utrecht, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag, Eindhoven en Helmond. De VNG is betrokken bij de uitwerking in Nederland. Daarnaast is VNG International gevraagd (betaald) advies te geven aan het Kanton Sarajevo (Bosnië-Herzegovina) dat als één van de steden in niet-lidstaten eveneens deel uit maakt van het netwerk. Mogelijk komt daar een verdere verbinding met (één of enkele van de) Nederlandse deelnemers uit voort.

Plattelandsbeleid

Landelijke gebieden laten de diversiteit van de Europese regio's zien. Ze hebben unieke culturele en natuurlijke waarden die een positieve invloed hebben op het welzijn van mensen die in deze en andere gebieden wonen. Plattelandsgebieden, hun landschappen en gemeenschappen zijn een belangrijke troef voor haar digitale en groene transitie. Er wordt weinig aandacht besteed aan de gezondheids-, sociale en economische effecten in plattelandsgemeenschappen. Om de aantrekkelijkheid van plattelandsgebieden als woon- en werkgebied te vergroten, is het noodzakelijk te investeren in de economische ontwikkeling van het platteland; om ontvolking tegen te gaan; en plattelandsgebieden aan te sluiten op de belangrijkste vervoerscorridors. Een goede digitale bereikbaarheid van voorzieningen en bedrijven speelt daarbij een belangrijke rol. De uitwerking van de lange-termijnvisie van de Europese Commissie voor plattelandsgebieden van juni 2021 biedt hiervoor kansen. Er is een pact voor het platteland met een community opgericht waar diverse P10 gemeenten lid van zijn geworden. Binnen dit pact wil de Commissie verdere activiteiten vorm gaan geven.

Bestuurlijke portefeuilles:

- Europees cohesiebeleid en stedelijk beleid (CvdR-delegatie)
- Europees plattelandsbeleid (CvdR-delegatie)
- Informatiesamenleving (CvdR-delegatie)
- Regionale samenwerking en relatie stad-platteland (Congres-delegatie)

Verbinding met de volgende beleidscommissies van de VNG

De Commissie Economie, Klimaat, Energie en Milieu, de Commissie Ruimte, Wonen en Mobiliteit en de Commissie Informatiesamenleving.

2 Bestuurlijke vernieuwing en inclusieve samenleving

Global Goal 10: Ongelijkheid in en tussen landen verminderen

Global Goal 16: Vreedzame en rechtvaardige samenleving voor iedereen en effectieve, verantwoordelijke en inclusieve instellingen op alle niveaus

Gemeenten zijn druk aan het experimenteren met nieuwe vormen van lokaal bestuur om de inwoners beter bij lokale vraagstukken te betrekken, de organisatie te professionaliseren en om flexibel op allerlei uitdagingen in te kunnen spelen. Deze trend van bestuurlijke vernieuwing en innovatie zal de komende jaren op de voorgrond blijven voor gemeenten. Deze processen kunnen tegenwoordig niet meer los gezien worden van Europese

en Internationale context. De leden van de Commissie Europa en Internationaal zullen in de komende periode aan dit onderwerp aandacht besteden. Hieronder wordt dit nader omschreven.

Democratische vernieuwing en de versterking van de lokale autonomie

Raad van Europa is in 1949 opgericht om de democratie en mensenrechten in Europa te bevorderen. Het Congres van Lokale en Regionale Autoriteiten (Congres) biedt een platform waar vraagstukken over democratie en mensenrechten worden besproken. Het Europees Handvest inzake Lokale Autonomie, dat is geratificeerd door de 46 landen van de Raad van Europa vormt de basis van de discussies over democratie en autonomie. Aanbevelingen voor Nederland gaan over de financiële positie van gemeenten, regionalisering, interbestuurlijke samenwerking en de positie van de burgemeester. Ook heeft de Raad van Europa aandacht voor goed bestuur en mensenrechten op lokaal niveau in alle 46 lidstaten.

Bedreigingen van de rechtstaat

Bedreigingen van de rechtsstaat vormen een risico voor de wettelijke, politieke en economische basis van ons bestuur en dat van andere lokale besturen wereldwijd. De Raad van Europa signaleerde de volgende bedreigingen:

- **Ondermijning van democratische processen:** de Raad van Europa neemt waar dat verkiezingen geregeld worden beïnvloed waardoor het publieke vertrouwen afneemt in democratische instituties en processen.
- **De uitdagingen van het populisme voor instituties:** onze rechtsstaat, mensenrechten en democratie zijn afhankelijk van de instituties die ze vormgeven. De afgelopen jaren is het populisme een grotere uitdaging gaan vormen voor deze instituties.
- **Haatzaaiende taal en desinformatie:** opzettelijk onware of onnauwkeurige informatie die wordt verspreid om personen, groepen, organisaties of landen te beschadigen of om geld mee te verdienen.
- **Beïnvloeding van onafhankelijke rechtssystemen:** er zijn de afgelopen jaren meer pogingen gedaan om rechtssystemen te beïnvloeden door het uitoefenen van politieke druk op benoemingen, de veiligheid van rechters te verminderen en overheidsfunctionarissen machtigen om de presidenten van de rechtbank te vervangen.
- **De vrijheid van meningsuiting in Europa:** er is een afname in de bescherming van journalisten en dit richt zich op fysieke aanvallen, inhechtenisneming, het sluiten van organisaties en het beperken van de mediavrijheid.
- **Afname aan vrijheid van vereniging:** het maatschappelijk middenveld en mensenrechten-verdedigers worden in verschillende landen ondermijnd en beperkt door wetgeving (inclusief landen die beschouwd worden als sterke democratieën).

Steden en regio's hebben een sleutelrol te vervullen in de eerbiediging van de rechtsstaat, zowel door het voorbeeld te geven van naleving van dit beginsel als door deze te bevorderen onder burgers en het

maatschappelijk middenveld. Het lokale bestuur en de lokale grensoverschrijdende netwerken zijn een belangrijk onderdeel van het *rule of Law* weefsel in Europa. Enerzijds gaat het om het vergroten van het bewustzijn onder lokale bestuurders over deze ontwikkelingen en anderzijds over de steun en praktische expertisedeling en samenwerking die uit kan gaan van netwerken van lokale bestuurders. Het Europees Comité van de Regio's vindt dat de verschillende overheden binnen de Europese Unie gezamenlijk een "nieuwe democratische infrastructuur" moeten creëren om vrije verkiezingen te waarborgen, de *rule of law* te versterken, de pluriformiteit in de media te verbeteren en de deelname van de burgers aan het politieke leven te bevorderen. Het permanente debat binnen het Congres van Lokale en Regionale Autoriteiten over de vrijheid van meningsuiting, vrije en eerlijke verkiezingen en van preventieve maatregelen om desinformatie, haatzaaiende taal en samenwerkingsstheorieën aan te pakken, heeft tot grotere bewustwording, kennisuitwisseling en samenwerking tussen gemeenten in Europa geleid.

Europese en internationale beleidskaders voor gemeenten

Europese en internationale beleidsagenda's bieden kaders en handvatten voor gemeenten. De duurzame ontwikkelingsdoelen van de VN, de 'Global Goals', en het VN-verdrag *Handicap* gaan over lokale onderwerpen, zoals duurzaamheid, vluchtelingenopvang en inclusie van minderheden. Veel gemeenten gebruiken deze Global Goals om hun beleid en hun ambtelijke organisatie te structureren. Omgekeerd kunnen de Global Goals alleen met inzet van gemeenten gerealiseerd worden. De ontwikkelingsdoelen over bijvoorbeeld duurzaamheid, vluchtelingenopvang en inclusie van minderheden worden immers op lokaal niveau uitgevoerd. Door sociale en duurzame voorwaarden te stellen in hun inkoopbeleid -zoals een *fair-trade*-voorwaarde bij de inkoop van koffie en goede arbeidsvoorwaarden tijdens de gehele productie van mobiele telefoons - kunnen gemeenten bijdragen aan arbeidsomstandigheden en duurzame productie elders in de wereld.

De universele standaarden van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens bieden gemeenten handvatten voor lokale overheden bij de ontwikkeling van hun beleid. Bij maatwerk is het van belang om minimumstandaarden in acht te nemen. Mensenrechten bieden hier een kader voor en zijn een voorwaarde voor democratisch bestuur. Eén van de doelstellingen van de Raad van Europa is het beschermen van de mensenrechten en het versterken van het Europese mensenrechtensysteem. Zo biedt het 'Handboek Mensenrechten voor lokale en regionale overheden' een praktisch hulpmiddel om op lokaal niveau de mensenrechten te bevorderen, bijvoorbeeld rechten ten aanzien van non-discriminatie, duurzame ontwikkeling en digitalisering. De aandacht in Europa voor het lokale niveau van de mensenrechten is de afgelopen jaren zichtbaar toegenomen en de VNG-delegatie in de Raad van Europa zet zich hier actief voor in.

Het recent aangenomen Pact for the Future of Humanity van de wereldvereniging van gemeenten UCLG, opgesteld langs de pijlers People, Planet & Government, is tevens een belangrijk visiedocument voor gemeenten wereldwijd. UCLG brengt in het Pact de belangrijkste mondiale uitdagingen in kaart en roept op tot gezamenlijke inzet, op de internationale agenda's, op lokaal niveau.

Inclusieve samenleving

Gemeenten spelen een belangrijke rol in het streven naar een inclusieve, duurzame samenleving waarin iedereen mee kan doen. De VNG ontwikkelde een routekaart over de verbinding tussen inclusie en de Global Goals. Het maken van deze verbinding kan helpen om meer integraal te werken en kan helpen bij de langetermijnplanning van gemeenten. Het project We Are Able! van VNG International maakt zich hard maakt voor inclusief bestuur en inclusieve dienstverlening voor mensen met beperking. Het gaat om auditieve, visuele, lichamelijke of verstandelijke beperkingen en psychische kwetsbaarheid. Dat doen we onder andere door het stimuleren van een dialoog tussen ervaringsdeskundigen, organisaties voor mensen met een handicap en formele en informele autoriteiten op lokaal, nationaal en internationaal niveau. Het project is een samenwerking tussen Burundi, Democratische Republiek Congo, Ethiopië, Oeganda, Soedan, Zuid Soedan en Nederland.

Digitaal openbaar bestuur

De digitale transformatie van overheidsdiensten is een manier om snellere, goedkopere en betere diensten te verlenen. De digitalisering van de overheidsdiensten kan bijdragen aan meer efficiëntie en het verhogen van de gebruikersvriendelijkheid en toegankelijkheid. Het is echter van groot belang dat de digitale dienstverlening op een juiste manier wordt toegepast op een wijze waarin fundamentele rechten en vrijheden en publieke waarden worden gewaarborgd in de dienstverlening naar inwoners. Daarnaast dient oog gehouden te worden voor

inwoners die niet of minder digitaal vaardig zijn. Deze digitalisering betreft immers een algemene vereenvoudiging van de administratieve processen in alle overheidsdiensten om aan de behoeften van de burgers te voldoen. Een stevige structuur voor e-governance, waarin rekening wordt gehouden met de samenhang tussen de verschillende EU-wetten en wetsvoorstellen, is essentieel voor de digitalisering van de overheidsdiensten.

Internationale kennisuitwisseling

Het lokaal bestuur in Nederland heeft ook een aantal verworvenheden waar we trots op mogen zijn en die zich lenen om te delen met andere lokale overheden elders in de wereld. Door in internationale netwerken zaken die goed geregeld zijn of innovatief zijn in het Nederlandse lokale bestuur in het buitenland tentoon te stellen wordt óók een bijdrage geleverd aan het binnenlands zelfbewustzijn. Ook door middel van de projecten en programma's die VNG International uitvoert ter versterking van lokaal bestuur in een groot aantal landen – deels met inzet van Nederlandse gemeenten – wordt bijgedragen aan bestuurlijke vernieuwing elders. Bijvoorbeeld in het programma '*Sustainable Development through Improved Local Governance*' (SDLG) of in het ondersteuningsprogramma met de Cariben waarin 6 Caribische eilanden worden ondersteund rondom leer- advisering- of capaciteitsbehoeften.

Bestuurlijke portefeuilles:

- Sterke lokale democratie en autonomie (Congres-delegatie)
- Goed bestuur (Congres-delegatie)
- Mensenrechtenbeleid op lokaal niveau (Congres-delegatie)
- Europese governance (CvdR-delegatie)
- Informatiesamenleving (CvdR-delegatie)
- Inclusief lokaal bestuur in internationaal perspectief (Internationale delegatie)
- Lokale belastingen/financiën en digitalisering in internationaal perspectief (Internationale delegatie)
- Internationalisering in Nederlandse gemeenten (Internationale delegatie)

Verbinding met de volgende beleidscommissies van de VNG

De Commissie Bestuur en Veiligheid, de Commissie Raadsleden en Griffiers, en Commissie Informatiesamenleving.

3 De groene transitie: energie, klimaat, mobiliteit en circulaire economie

Global Goal 6: Schoon water en sanitatie

Global Goal 7: Betaalbare, betrouwbare en duurzame energie voor iedereen.

Global Goal 12: Verduurzamen van consumptie- en productiepatronen

Global Goal 13: Bestrijden van klimaatverandering en de effecten daarvan

De klimaatverandering en de aantasting van het milieu vormen een bedreiging voor de toekomst van de wereld. De leden van de Commissie Europa en Internationaal zullen in de komende periode aan dit onderwerp aandacht besteden. Hieronder wordt dit nader omschreven.

Groene en digitale transities

De aanpak van de belangrijkste klimaat en milieukostenfactoren is verbonden met de digitalisering. Een slim gebruik van schone digitale technologieën is een essentiële factor voor klimaatactie en ecologische duurzaamheid. Omgekeerd moet informatie- en communicatietechnologie ook zorgen voor een milieuvriendelijk ontwerp en inzet van digitale technologieën en producten. De Europese Unie gaat innovatieve technologieën, energiezuinige elektronica en ecologische duurzaamheid van ICT-oplossingen te bevorderen. Daarnaast wil de Europese Commissie een methodologie te ontwikkelen voor het meten van de digitale ecologische voetafdruk, om doelstellingen voor een ambitieuze digitale en groene transitiestrategie op Europees niveau vast te stellen. VNG International zet in op business development op het terrein van groene en digitale transities, om zo tot een aanpak te komen om lokale overheden wereldwijd te kunnen ondersteunen bij deze transities.

Klimaat en Energie

Klimaatactie staat centraal in de Europese Green Deal. De EU heeft zich in de eerste jaren van haar mandaat gericht op de klimaat en energie agenda. Deze fit for 55 agenda richt zich op het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen met 55% zoals afgesproken in de Europese klimaatwet en heeft zich tot doel gesteld om uiterlijk in 2050 klimaatneutraal te zijn. De EU werkt aan een samenhangend klimaatbeleid. Voor het halen van de klimaatdoelstellingen van de EU in 2030 en 2050 is het van doorslaggevend belang dat het energiesysteem koolstofvrij wordt. Tegelijkertijd moet energie zeker en betaalbaar zijn voor consumenten en bedrijven. Om dit te realiseren werkt de EU met de lidstaten aan de omvorming van energiesystemen omvormen tot een volledig geïntegreerde, gedigitaliseerde en concurrerende EU-energiemarkt die grotendeels op hernieuwbare energiebronnen is gebaseerd. Naast hervormingen van de regelgeving wordt geïnvesteerd in duurzame energie en energiebesparing

Vervoer en mobiliteit

Vervoer is een belangrijke hoeksteen van de EU-integratie omdat het de verbinding vormt tussen mensen uit verschillende regio's en landen. Bovendien levert het een belangrijke bijdrage aan de economie. De vraag naar vervoer blijft stijgen naarmate economieën meer geïntegreerd raken. Dit biedt kansen, maar brengt ook nieuwe uitdagingen met zich mee. Vervoer is met name goed voor bijna een kwart van de uitstoot van broeikasgassen in de EU en het is een van de belangrijkste oorzaken van luchtverontreiniging in steden. De EU zet in op de ontwikkeling van slimme, duurzame en efficiënte vervoersoplossingen. Daartoe moeten de gebruikers centraal komen te staan en moeten zij betaalbare, toegankelijke, gezondere en schonere alternatieven aangeboden krijgen. De Europese Commissie heeft een pakket voorstellen gepubliceerd voor de uitwerking van deze ideeën waarop door de VNG volop wordt ingezet.

Milieu en de circulaire economie

De aantasting van het milieu zal naar verwachting steeds meer gevolgen hebben voor de economische activiteit. Het kan extreme weersomstandigheden veroorzaken, de menselijke gezondheid beïnvloeden en de natuurlijke hulpbronnen minder toegankelijk maken. De bescherming van het natuurlijk kapitaal van de EU, de overgang naar een hulpbronnenefficiënte economie en het terugbrengen van vervuiling van bodem, water en lucht zijn kernprioriteiten van de Europese Green Deal. De EU werkt aan hervormingen om deze uitdagingen aan te pakken.

In dit verband is ook het concept van (Internationaal) Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen ((I)MVO) en Maatschappelijk Verantwoord Inkopen van belang. Na jarenlang te hebben ingezet op convenanten als instrument om dit te bevorderen, kiest de Nederlandse regering nu ook voor Europese wetgeving op dit terrein. In Nederland zelf is in april het “Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen” uitgebracht, en sindsdien door diverse gemeenten onderschreven. Verschillende betrokkenen zoeken de verbinding met de Global Goals.

Bestuurlijke portefeuilles:

- Europees klimaat, energie en milieubeleid (CvdR-delegatie)
- Informatiesamenleving (CvdR-delegatie)
- Klimaat, water en weerbaarheid in mondiaal perspectief (Internationale delegatie)

Verbinding met de volgende beleidscommissies van de VNG

De Commissie Economie, Klimaat, Energie en Milieu, Commissie Ruimte, Wonen en Mobiliteit, en Commissie Informatiesamenleving.

4 Digitalisering en (regionale) economische ontwikkeling

Global Goal 8: Duurzame, inclusieve en bestendige economische groei en volledige en productieve werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen

Global Goal 9: Industrie, innovatie en infrastructuur

De Nederlandse economie is in veel opzichten (investerings, conjunctuurschommelingen en handel) nauw vervlochten met het buitenland. Daarom zijn de Europese en internationale beleidskaders onmisbaar voor gemeenten. Voor gemeenten, met name ook in regionaal verband, gaat het om het vestigingsklimaat, het faciliteren van innovatie-clusters, de aantrekkelijkheid voor buitenlandse studenten, en de gezamenlijke profilering in het buitenland. Op het terrein van 'Smart Cities' komt dat laatste al aardig van de grond. De leden van de Commissie Europa en Internationaal zullen in de komende periode aan dit onderwerp aandacht besteden. Hieronder wordt dit nader omschreven.

Digitalisering

De digitale transitie wordt gezien als één van de grootste transities waar wij in Nederland, Europa en de wereld voor staan. Digitale technologieën ontwikkelen zich in een hoog tempo. Innovatieve technologische ontwikkelingen en digitale technologieën spelen dan ook een steeds grotere rol in de maatschappij, het functioneren van overheidsorganisaties en de aanpak van maatschappelijke opgaven. Bijvoorbeeld door middel van de inzet van data, kunstmatige intelligentie, cybeveiligheid, block chain en *augmented reality*. Om de digitale technologieën het hoofd te bieden wordt er in EU-verband een grote hoeveelheid aan wet- en regelgeving ontwikkeld en vastgesteld. Het is dan ook van belang dat de digitale technologieën worden ingezet en toegepast op een verantwoorde wijze waarin digitale grondrechten en ethiek worden gerespecteerd. Daarbij wordt ook gekeken naar de rol van digitale (lokale) overheden binnen digitale vaardigheden, infrastructuur en economie. Momenteel wordt onderzocht hoe ook in projecten die VNG International uitvoert, meer digitale technologieën toegepast kunnen worden om zo bij te dragen aan uitdagingen van de deelnemende lokale overheden wereldwijd. In verschillende internationale projecten wordt onder meer gekeken hoe digitalisering kan bijdragen aan het verhogen van lokale inkomsten van deelnemende lokale overheden, om dienstverlening te verbeteren.

EU-budget en -fondsen

Het huidige Meerjarig Financieel Kader (MFK) loopt tot 2027. Uit het MFK komen de Europese structuur- en Investeringsfondsen (ESIF), waarmee het Europees regionaal beleid, het zgn. cohesiebeleid gefinancierd wordt. Het gaat hier om de fondsen EFRO (waaruit ook de Interreg- en Urbact-programma's gefinancierd worden) en het ESF+. Het MFK omvat ook andere subsidieprogramma's zoals het Horizon programma voor O&O en het AMF (migratie), die voor Nederlandse gemeenten van belang zijn. De regionale economie in Nederland heeft EU-fondsen nodig. De gemeenten willen met Europese fondsen investeren in duurzame economische groei en werkgelegenheid. Tijdens deze mandaatperiode van de Commissie Europa en Internationaal zal de voorbereiding en de onderhandelingen van het volgende FMK worden gestart. De Commissieleden zullen dit dossier nauwlettend volgen. Daarbij zetten zij zich in voor een echte vereenvoudiging van de beheersregels voor de inzet van de fondsen, een meer integrale en gebiedsgerichte aanpak en meer lokale autonomie voor gemeenten bij de besteding van de fondsen. Tegelijkertijd heeft de Commissie 4,8 mld euro vanuit het EU Herstelfonds (RRF) aan Nederland toegewezen. De komende jaren zal de uitkering gekoppeld worden aan het behalen van hervormingen uit het EU semester. Voor gemeenten is het belangrijk om de implementatie te blijven volgen.

Grensoverschrijdende samenwerking

Veel maatschappelijke opgaven beperken zich niet tot aan de Nederlandse grens. Daarnaast vindt in veel gemeenten de regionale economische ontwikkeling veelal grensoverschrijdend plaats, waarbij de agglomeratievoordelen van het buurland worden benut. Een goede samenwerking langs de landsgrenzen draagt bij aan de brede welvaart voor Nederlands als geheel. Tegelijkertijd werpen deze landsgrenzen nog altijd belemmeringen op voor grensgemeenten en hun inwoners, onder meer als gevolg van verschillen in wet- en regelgeving. Gemeenten en VNG zetten zich ambtelijk en bestuurlijk in om de negatieve effecten van grensbelemmeringen terug te dringen en het potentieel van de landsgrenzen beter te benutten, onder meer via het Bestuurlijk Netwerk Grensoverschrijdende Samenwerking.

Interne markt

Gemeenten worden in hun dagelijkse beleid geconfronteerd met regels voor de interne markt: staatssteun, aanbestedingen, vrij verkeer van diensten, personen, goederen en kapitaal, etc. Een goed functionerende interne markt is van groot belang van de Nederlandse economie en daardoor ook voor gemeenten. De Europese regels moeten een goede balans geven voor gemeenten: de interne markt moet goed kunnen functioneren, maar die werking mag het lokale bestuur niet (te veel) onnodig hinderen in de uitvoering van haar beleid. De interne marktregels vormen ook een steeds belangrijkere randvoorwaarde voor het bereiken van innovatie, duurzaamheid en sociaal beleid. Zaken waar gemeenten dagelijks mee te maken hebben. De VNG zet zich hierbij in op meer beleidsvrijheid voor gemeenten.

Internationale economische ontwikkeling

Om ook goed gecoördineerd te werken met het rijk en de koepels van het bedrijfsleven was vertegenwoordiging van de decentrale overheden in het Internationaal Strategisch Overleg (ISO) en daarvóór in de Dutch Trade & Investment Board (DTIB) een nuttig instrument. In de praktijk komt het overleg niet helemaal uit de verf. Een evaluatie daarvan wordt binnenkort aan de Tweede Kamer gepresenteerd. Wij zullen de voorstellen voor opvolging zorgvuldig bezien.

Bestuurlijke portefeuilles:

- Informatiesamenleving (CvdR-delegatie)
- Europees cohesiebeleid en stedelijk beleid (CvdR-delegatie)
- Grensoverschrijdende samenwerking (CvdR-delegatie)
- Interne markt (CvdR-delegatie)
- Internationalisering in Nederlandse gemeenten (Internationale delegatie)
- Lokale belastingen, financiën en digitalisering in mondiaal perspectief (Internationale delegatie)

Verbinding met de volgende beleidscommissies van de VNG

De Commissie Economie, Klimaat, Energie en Milieu en de Commissie Informatiesamenleving.

5 Mondiale crises: preventie en respons

Global Goal 10: Ongelijkheid in en tussen landen beperken

Global Goal 11: Steden en dorpen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam

Global Goal 16: Vreedzame en rechtvaardige samenleving voor iedereen en effectieve, verantwoordelijke en inclusieve instellingen op alle niveaus.

Het afgelopen jaar werden we relatief dicht bij huis opgeschrikt door oorlog en gewapend conflict. Thema's die vanuit Nederland lang ver weg leken maar wereldwijd nog steeds aan de orde van de dag zijn met desastreus gevolgen voor burgers en gemeenschappen. De verwachting is dat in 2025 twee derde van het arme deel van de wereldbevolking in fragiele staten en conflict-gebieden zal leven. Dit is een gevolg van trends als steeds groter wordende schaarste van publieke goederen en grondstoffen, urbanisatie en de toename van intolerantie en spanningen wereldwijd. Ook klimaatverandering en steeds extremer wordende weersomstandigheden resulteren wereldwijd steeds vaker in crisis en vragen om weerbare en adaptieve gemeenschappen.

Partnerschap VNG en Buitenlandse Zaken

In 2022 is een nieuw partnerschap tussen het ministerie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en de VNG van start gegaan. Het programma *Sustainable Development through improved Local Governance* (SDLG) wordt uitgevoerd door VNG International voor 5 jaar in de periode 2022-2026 en wordt gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse zaken. Het programma heeft vier thematische prioriteiten: veiligheid en rechtsstaat, migratie, mobilisatie van lokale inkomsten en geïntegreerd waterbeheer en wordt momenteel geïmplementeerd in 8 landen (Burundi, Mali, Palestina, Somalië, Zuid-Soedan, Oeganda, Irak en Mozambique). Deze lijst met landen kan in de toekomst worden uitgebreid. Het programma heeft in lijn met de Global Goals het gemeenschappelijke doel om integrale duurzaamheid te waarborgen bij de verschillende pijlers. Nederlandse gemeenten leveren kennis en expertise voor de uitvoering van het programma. Dit strategisch partnerschap werd ook vermeld in de beleidsnota Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking 'Doen waar Nederland goed in is'.

Fragiele staten

Onder de thematische pijler 'veiligheid en rechtsstaat' wordt in het SDLG-programma in 6 landen (Burundi, Mali, Palestijnse gebieden; Somalië; Zuid-Soedan en Oeganda) gewerkt aan het versterken van lokale overheden om effectiever te kunnen omgaan met risico's voor fragiliteit op lokaal en nationaal niveau. Ook in verschillende andere projecten en programma's ondersteunt VNG International komende jaren lokale overheden in hun rol bij het bevorderen van veiligheid, sociale cohesie stabiliteit en ontwikkeling in fragiele context.

Vredesprijs

Om meer aandacht te genereren voor de rol die lokale overheden kunnen spelen in het voorkomen en oplossen van conflicten, is er in 2008, tijdens de World Conference on City Diplomacy in Den Haag, de intentie uitgeroepen om een UCLG Peace Prize in het leven te roepen. Deze driejaarlijkse prijs is een initiatief van VNG International en wordt georganiseerd in samenwerking met verschillende partners. In oktober 2022 wordt de Vredesprijs voor de derde keer uitgereikt tijdens de zevende editie van de UCLG wereldconferentie in "global village" Deajon, Korea. Uit meer dan veertig aanmeldingen van 23 verschillende landen zijn vijf finalisten genomineerd die tijdens dit congres hun initiatief mogen delen met de vertegenwoordigers van lokale overheden verspreid over de hele wereld. Een jury bepaalt uiteindelijk welk initiatief als meest inspirerend wordt gezien.

VNG International gelooft er sterk in dat de rol die lokale overheden spelen bij het bevorderen van vredesopbouw wereldwijd niet vaak genoeg kan worden benadrukt. Daarom zijn we ook bezig met het ontwikkelen van een lespakket voor middelbare scholen om jongeren hiervan bewust te maken.

Migratie en opvang in de regio

Het Nederlands beleid legt veel nadruk op (of claimt in elk geval veel aandacht voor) het aanpakken van de grondoorzaken van conflicten en migratie en voor de opvang van vluchtelingen in de regio van herkomst. Echter, om 'opvang in de regio' méér te laten zijn dan een afwentelingsmechanisme, is een serieuze aanpak nodig die veel meer investeringen vergt dan nu gegeven worden. Die serieuze aanpak houdt veel meer in dan voldoende tenten, voldoende eten en (inmiddels ook) meer onderwijskansen. Daar hoort ook bij dat de 'host communities' gesteund worden, dat er voor en met vluchtelingen én host communities aan een veel meer geïntegreerde regionale ontwikkeling wordt gewerkt. Vluchtelingen blijven vaak wel 10 jaar of langer. Maak van hun aanwezigheid (en de externe middelen die daarmee binnenkomen) een kans voor regionale ontwikkeling in plaats van een last.

Afgelopen jaren werkte VNG International via het project MASAR het ontwikkelen van lange termijnplannen voor gebieden in Irak en Libanon waar veel vluchtelingen naartoe zijn getrokken. Het richtte zich onder meer op duurzame gebiedsinrichting en het verbeteren van dienstverlening aldaar. Binnen het SDLG-programma wordt komende jaren in Irak en Uganda gewerkt met lokale overheden om te werken aan een betere toekomst voor gastgemeenschappen en voor de vluchtelingen die er wonen

Weerbaarheid en wederopbouw

Hoewel de oorlog in Oekraïne nog in volle hevigheid woedt, is het van groot belang dat er nu al wordt voorbereid op de wederopbouwfase. De VNG wil daaraan een bijdrage leveren, in navolging van het verzoek van president Zelensky en de bereidheid van het kabinet voor een Nederlandse bijdrage aan hersteloperaties. VNG International gaat – als onderdeel van het SDLG-programma – Oekraïense gemeenten ondersteunen bij het ontwikkelen van lokale herstelplannen voor wederopbouw. Nederlandse gemeenten kunnen hiervoor expertise en/of een financiële bijdrage leveren.

Niet alleen door de mens veroorzaakte conflicten, maar ook klimaatverandering en daaruit voortkomende extremere weersomstandigheden, zorgen in de toekomst voor een toenemend risico op humanitaire rampen. Wereldwijd wordt steeds vaker erkend dat lokale overheden een belangrijke rol spelen als partner als het gaat om paraatheid, respons en wederopbouw na rampen. Niet alleen kunnen lokale overheden een belangrijke coördinerende rol spelen net ná de ramp, juist ook op de lange termijn bij de wederopbouw na rampen spelen zij een centrale rol.

VNG International heeft in 2022 een opvolging gegeven aan het wederopbouwproject in Sint Maarten naar aanleiding van orkaan Irma. Tot halverwege 2023 loopt er een project ter bevordering van intergouvernementele kennisuitwisseling, zelfstandige crisis management trainingen en capaciteitsversterking.

Bestuurlijke portefeuilles:

- Rampen, noodhulp en wederopbouw (Internationale delegatie)
- Veiligheid en opvang in de regio (Internationale delegatie)
- Europees ontwikkelingsbeleid (dubbelmandaat internationale delegatie en CvdR-delegatie)

Verbinding met de volgende beleidscommissies van de VNG

Commissie Bestuur en Veiligheid

Opzet en doelstelling van de Commissie Europa en Internationaal

De Commissie Europa en Internationaal heeft als opdracht om de belangen te behartigen van Nederlandse gemeenten in de Europese Unie, de Raad van Europa, de Verenigde Naties en tijdens Europese of internationale debatten en bestuurlijke overleggen in Nederland. Daarnaast volgt de commissie actief de ontwikkelingen op de Europese en internationale aspecten van gemeentelijke beleidsterreinen en verbindt deze met de vakinhoudelijke werkzaamheden in de verschillende beleidscommissies van de VNG.

De Commissie Europa en Internationaal tracht haar doel te bereiken door:

- a. het uitdragen van de standpunten van de VNG in de Europese Unie, de Raad van Europa, de Verenigde Naties en tijdens Europese of internationale debatten en bestuurlijke overleggen in Nederland;
- b. advisering van het bestuur, de verschillende beleidscommissies van de VNG en VNG International over Europese en internationale ontwikkelingen;
- c. de VNG te vertegenwoordigen in Europese en internationale gremia, zoals de Europese koepelvereniging *Council of European Municipalities and Regions*, de wereld koepelvereniging *United Cities and Local Governments*, het Comité van de Regio's, het Congres van Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa en andere internationale gremia;
- d. samen te werken met zusterorganisaties in het buitenland.

De leden van de Commissie Europa en Internationaal zijn actief in de volgende vijf delegaties:

- a. De VNG-leden naar de *Council of European Municipalities and Regions*;
- b. De VNG-leden naar de *United Cities and Local Governments*;
- c. De gemeentelijke leden en plaatsvervangende leden naar het Europees Comité van de Regio's
- d. De gemeentelijke leden en plaatsvervangende leden naar het Congres van Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa;
- e. De internationale delegatie, dit zijn leden die actief zijn in internationale programma's van VNG International.

VNG

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is de koepelorganisatie van de Nederlandse gemeenten. De VNG is de vereniging van en voor alle mensen, die bestuurlijk en ambtelijk in de Nederlandse Gemeenten werken. Samen met alle gemeenten staat de VNG voor kracht en kwaliteit van het lokale bestuur. De VNG heeft in Brussel een ambtelijke voorpost. Daarnaast werkt de VNG samen met veel andere organisaties en is lid van o.a. de Europese koepel van verenigingen, de *Council of European Municipalities and Regions* (CEMR) en de internationale koepel *United Cities and Local Governments* (UCLG).

Vereniging van Nederlandse gemeenten
Postbus 30435
2500 GK Den Haag
Tel. +31 (0)70 3738200
www.vng.nl

De Commissie Europa en internationaal

De Commissie Europa en internationaal is één van de beleidscommissies van de VNG.
Voor meer [informatie](#).

Secretariaat van de Commissie Europa en internationaal:

Simone Goedings

Coördinator van de Nederlandse delegatie naar het CvdR
Directie Europa
Simone.Goedings@vng.nl

Kim de Vries

Secretaris van de Nederlandse delegatie naar het Congres
Directie Europa
Kim.deVries@vng.nl

Jessie Post

Secretaris van de internationale delegatie
VNG International
Jessie.Post@vng.nl

**Vereniging van
Nederlandse Gemeenten**

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
+31 70 373 83 93

info@vng.nl

februari 2023

vng.nl